

แผนชุมชน

ประจำปี พ.ศ.

เทศบาลเมือง...../เทศบาลนคร.....
อำเภอ.....จังหวัด.....

ภาพที่แสดงถึงอัตลักษณ์หรือความเป็นชุมชน

คำอธิบายเพิ่มเติม - การลงวันที่ / เดือน นั้นขอให้ลงวันที่
จัดประชาคมเพื่อพิจารณาแผนชุมชน แล้วมีมติเห็นชอบและ
รับรอง พร้อมประกาศใช้ กำหนดให้อยู่ในระหว่างเดือน ม.ค. -
ก.พ. ของทุกปี เสร็จแล้วลงลายมือของประธานคณะกรรมการ
ชุมชน

คณะกรรมการชุมชน.....เทศบาลเมือง...../เทศบาลนคร..... ได้ประชุม
พิจารณาแผนชุมชน มีมติเห็นชอบและรับรองแล้ว เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(ลงชื่อ)

(.....)

ประธานกรรมการชุมชน

.....

คำนำ

การจัดแผนชุมชนฉบับนี้ มีความสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการจัดการตนเองของคนในชุมชน ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยมีการค้นหา รวบรวมข้อมูลความรู้ และสร้างกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนเชื่อมโยงสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สามารถแก้ไขปัญหามุมชนเผชิญร่วมกันอยู่ได้ รวมทั้งก่อเกิดการ ค้นหาศักยภาพจากทรัพยากรธรรมชาติ ฝีมือ ทักษะของคนในชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหามุมชน ลดการพึ่งพาจากภายนอก เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้

สำหรับกระบวนการทบทวน และปรับปรุงแผนชุมชน.....ได้ก่อเกิดจากกลไกของคณะกรรมการชุมชน ที่เป็นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน และเทศบาลเมือง...../เทศบาลนคร..... พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากส่วนราชการ/ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันบูรณาการปัญหาและความต้องการจากชุมชน ผ่านเวทีประชาคมชุมชนที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันจากข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บนํามาการวิเคราะห์ข้อมูลจนไปสู่การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของ โดยกำหนดออกมา ๓ กลุ่มโครงการ/กิจกรรม คือ โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการได้เอง โครงการ/กิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกันกับหน่วยงานภายนอก และโครงการ/กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

คณะกรรมการชุมชน.....หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนชุมชนเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการประสานเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาเทศบาลเมือง/เทศบาลนคร แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาทุกระดับ เพื่อการแก้ไขปัญหามุมชน และตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างทั่วถึง และอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพึ่งพาตนเองได้ของชุมชนต่อไป

คำอธิบายเพิ่มเติม

- คำนำที่ร่างขึ้นนี้ ชุมชนสามารถนำไปปรับแก้ไขเพื่อความสอดคล้องกับชุมชนได้ ทั้งนี้การลงเดือนให้อยู่ระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ของทุกปี

คณะกรรมการชุมชน.....

เดือน..... พ.ศ.

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของชุมชน

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ วิเคราะห์ปัจจัยภายใน (จุดอ่อน จุดแข็ง)

๒.๒ วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (โอกาส ภัยคุกคาม)

๒.๓ วิเคราะห์ปัญหาของชุมชน

ส่วนที่ ๓ แผนงาน/โครงการของชุมชน

๓.๑ แผนงาน/โครงการ เรียงตามลำดับความสำคัญ

๓.๒ แผนงาน/โครงการ แยกแต่ละด้าน

ส่วนที่ ๔ การทบทวนแผนชุมชน

ส่วนที่ ๕ เรื่องอื่นๆ (ที่เห็นว่าสำคัญและควรบรรจุไว้ในเล่มแผนชุมชน)

ภาคผนวก

แผนชุมชน
เทศบาลเมือง...../เทศบาลนคร.....
อำเภอ..... จังหวัด.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของชุมชน

๑. แผนที่ชุมชน

คำอธิบายเพิ่มเติม - แผนที่ชุมชนนั้น สามารถวาดขึ้นเอง หรือใช้คอมพิวเตอร์ช่วยทำ
ขึ้นก็ได้ ตามความถนัดและรวดเร็ว แต่ต้องมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

๑. แสดงอาณาเขตติดต่อ (ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก)
๒. ถนนในชุมชนสายหลัก (ลาดยาง คอนกรีต ลูกรัง ดิน)
๓. แหล่งน้ำธรรมชาติ (แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง สระ)
๔. แหล่งน้ำประปา บ่อบาดาลสาธารณะ
๕. สถานที่ราชการ (วัด โรงเรียน สถานีอนามัย ป้อมตำรวจ ศูนย์เด็กฯ มัสยิด
หอกระจายข่าว ศาลาชุมชน ศูนย์เรียนรู้ชุมชน/ศูนย์รวบรวมข้อมูลชุมชน)
๖. สำนักงานเทศบาลเมือง/เทศบาลนคร

๒. ประวัติความเป็นมาของชุมชน

๓. พื้นที่ทั้งหมดไร่ หรือ ตารางกิโลเมตร

๔. อาณาเขต

ชุมชน.....ตั้งอยู่ในเทศบาลเมือง...../เทศบาลนคร.....อำเภอ..... จังหวัด.....ห่าง
จากอำเภอ..... ไปทางทิศ..... กิโลเมตร ห่างจากจังหวัด.....ไปทางทิศ
.....กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ.....
ทิศใต้	ติดต่อกับ.....
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ.....
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ.....

๕. ลักษณะภูมิประเทศ

๖. จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น.....คน แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน

๖.๑ ผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป) รวมทั้งสิ้น.....คน แยกเป็น
ชาย.....คนหญิง.....คน

๖.๒ คนพิการ รวมทั้งสิ้น.....คน แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน

๗. จำนวนครัวเรือน ครัวเรือน

๘. การประกอบอาชีพ

๘.๑ อาชีพหลักของครัวเรือน

- ๘.๑.๑ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๑.๒ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๑.๓ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๑.๔ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๘.๒ อาชีพเสริมหรืออาชีพรอง

- ๘.๒.๑ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๒.๒ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๒.๓ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน
๘.๒.๔ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๙. ผู้ว่างงาน จำนวน.....คน แยกเป็น

- ๙.๑ กลุ่มอายุ ๑๓ - ๑๘ ปี จำนวน.....คน
๙.๒ กลุ่มอายุ ๑๙ - ๒๔ ปี จำนวน.....คน
๙.๓ กลุ่มอายุ ๒๕ ปี ขึ้นไป จำนวน.....คน

๑๐. ชุมชนมีรายได้.....บาท/ปี รายจ่าย.....บาท/ปี มีหนี้สิน.....บาท/ปี

๑๑. รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี....) จำนวน.....บาท/คน/ปี ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท คน/ปี) ปี.... จำนวน..... ครัวเรือน

๑๒. จำนวนกลุ่มกิจกรรม / อาชีพ มีจำนวน.....กลุ่ม ดังนี้

- ๑๒.๑ ชื่อกลุ่มกิจกรรม / อาชีพ จำนวนสมาชิก.....คน
๑๒.๒ ชื่อกลุ่มกิจกรรม / อาชีพ จำนวนสมาชิก.....คน
๑๒.๓ ชื่อกลุ่มกิจกรรม / อาชีพ จำนวนสมาชิก.....คน
๑๒.๔ ชื่อกลุ่มกิจกรรม / อาชีพ จำนวนสมาชิก.....คน

๑๓. กองทุนในชุมชน มีจำนวน.....กองทุน ดังนี้

- ๑๓.๑ ชื่อกองทุน..... มีจำนวน.....กองทุน
มีงบประมาณรวม.....บาท
๑๓.๒ ชื่อกองทุน.....มีจำนวน.....กองทุน
มีงบประมาณรวม.....บาท
๑๓.๓ ชื่อกองทุน.....มีจำนวน.....กองทุน
มีงบประมาณรวม.....บาท
๑๓.๔ ชื่อกองทุน.....มีจำนวน.....กองทุน
มีงบประมาณรวม.....บาท

๑๔. ข้อมูลความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงานของประชาชน

- ๑๔.๑ ชื่อกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวน.....คน
๑๔.๒ ชื่อกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวน.....คน
๑๔.๓ ชื่อกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวน.....คน
๑๔.๔ ชื่อกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวน.....คน

คำอธิบายเพิ่มเติม - การรอกข้อมูล
ความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงานของ
ประชาชน นั้น ยกตัวอย่างเช่น
ประชาชนในชุมชนต้องการฝึก
อาชีพตัดผม ทำขนม และอาชีพช่าง
ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งผู้นำชุมชนต้อง
สำรวจสอบถามความต้องการของ
ประชาชนในชุมชน

*****ตั้งแต่ข้อ ๑๕ เป็นต้นไป อยู่ในส่วนข้อมูลอื่น ๆ ที่ชุมชนเห็นสมควรเพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์**

๑๕. ข้อมูลคมนาคม/สาธารณูปโภค

๑๕.๑ การเดินทางเข้าชุมชน

คำอธิบายเพิ่มเติม - การกรอกข้อมูลการเดินทางเข้าชุมชนนั้น ยกตัวอย่างเช่น จากอำเภอ.....ใช้ทางหลวง (สาย.....) ระยะ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ระยะประมาณ..... กิโลเมตร แยกขวาลงถนนลูกรัง ระยะทาง กิโลเมตร ถึงชุมชน..... เป็นต้น

๑๕.๒ สาธารณูปโภค

คำอธิบายเพิ่มเติม - การกรอกข้อมูลสาธารณูปโภค นั้น ยกตัวอย่าง

- มีไฟฟ้าครบทุกครัวเรือน
 - โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน..... แห่ง
 - ประปาชุมชน จำนวน..... แห่ง
 - ที่อ่านหนังสือ จำนวน..... แห่ง
 - ศาลาประชาคม จำนวน..... แห่ง
 - ป้อมตำรวจ จำนวน..... แห่ง
- เป็นต้น

๑๕.๓ แหล่งน้ำ

คำอธิบายเพิ่มเติม - การกรอกข้อมูลแหล่งน้ำ นั้น ยกตัวอย่าง

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

- ลำห้วย จำนวน..... แห่ง กว้าง.....ยาว.....ลึก.....
- คลอง จำนวน..... แห่ง กว้าง.....ยาว.....ลึก.....
- สระ จำนวน..... แห่ง กว้าง.....ยาว.....ลึก.....

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นในหมู่บ้าน

- บ่อบาดาล จำนวน..... แห่ง
 - สระน้ำ จำนวน..... แห่ง กว้าง.....ยาว.....ลึก.....
- เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในหรือสภาพแวดล้อมภายใน จะทำให้ชุมชนทราบถึงความสามารถหรือความเป็นตัวตนของชุมชน

(๑) จุดอ่อน คือ ลักษณะหรือข้อด้อยของชุมชนเมื่อเทียบกับชุมชนอื่น

(๑.๑)

(๑.๒)

(๑.๓)

(๒) จุดแข็ง คือ ศักยภาพความสามารถหรือข้อเด่นของชุมชนเมื่อเทียบกับชุมชนอื่น

(๒.๑)

(๒.๒)

(๒.๓)

คำอธิบายเพิ่มเติม- ชุมชนสามารถวิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็ง

โดยระบุแยกออกเป็นด้าน ๆ ได้ดังนี้ (สามารถเพิ่มเติมได้ตามความต้องการสอดคล้องกับบริบทของชุมชน)

- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านสังคม (เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม)
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
- ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๒.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก หรือสภาพแวดล้อมภายนอก จะทำให้ชุมชนทราบถึงโอกาสและอุปสรรค
การทำงาน of ชุมชน

(๑) โอกาส

(๑.๑)

(๑.๒)

(๑.๓)

(๒) อุปสรรค

(๒.๑)

(๒.๒)

(๒.๓)

การค้นหาคำศัพท์ที่กำหนดตำแหน่งหรือจุดยืนทางยุทธศาสตร์ของชุมชน (positioning)

(เพื่อประมวลจุดแข็ง โอกาส ศักยภาพ นำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์หรือความฝัน Dream ของชุมชน)

การค้นหาคำศัพท์ ความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของพื้นที่ชุมชนนั้น ๆ พิจารณาจาก ความเป็นภูมิปัญญา หรือคุณค่าของท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง(หรือเป็นเส้นเลือดใหญ่ของชุมชน) ก่อให้เกิดรายได้มากพอสมควร และจะต้องไม่เริ่มจากศูนย์ นำศักยภาพที่มีในพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่า

๒.๓ การวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน

ลำดับ ความ สำคัญ ของ ปัญหา	ชื่อปัญหา	สาเหตุของปัญหา	ข้อมูลบ่งชี้สภาพ ขนาด และ ความรุนแรงของปัญหา	แนวทางการ แก้ไขปัญหา

ตัวอย่างการวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน

ลำดับ ความ สำคัญของ ปัญหา	ชื่อปัญหา	สาเหตุของปัญหา	ข้อมูลบ่งชี้สภาพ ขนาด และ ความรุนแรงของปัญหา	แนวทางการ แก้ไขปัญหา
๑	ปัญหา ความ ยากจน	- ผลผลิตราคาตกต่ำ - ไม่มีอาชีพเสริม - ไม่มีการจัดบัญชี ครัวเรือน	- ตกเกณฑ์ จปฐ.ข้อ ๒๓ คนในครัวเรือนมี รายได้เฉลี่ยน้อยกว่าคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อปี ๙๐ คร. - ตกเกณฑ์ จปฐ.ข้อ ๒๔ ครัวเรือนไม่มี การออมเงิน - ครัวเรือนเป็นหนี้นอกระบบ ร้อยละ ๗๕	

ส่วนที่ ๔ การทบทวนแผนชุมชน

(ให้ชุมชนมีการทบทวนแผนชุมชนเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อให้แผนชุมชนเป็นปัจจุบันและมีข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง)

วัน/เดือน/ปี	ทบทวนครั้งที่	มติที่ประชุม	จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม	หมายเหตุ
คำอธิบายเพิ่มเติม - การทบทวนแผนฯ นั้น สามารถดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร				

ภาคผนวก

คำอธิบายเพิ่มเติม-สำหรับภาคผนวกให้แนบเอกสารดังนี้

- บันทึกรายงานการประชุม
- รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม (เต็มรูปแบบ)
อาจเลือกจัดทำเฉพาะโครงการอันดับที่ ๑-๕
- สรุปข้อมูล จปฐ. ปี ๒๕๖๒ /ข้อมูล กชช.๒ค ปี ๒๕๖๓
- ภาพกิจกรรม
- อื่นๆ ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนการจัดทำแผนชุมชน

๑. ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการชุมชนยกร่างแผนชุมชนจากข้อมูลแนวทางการพัฒนาชุมชน ซึ่งพิจารณาจากการทราบปัญหา ความต้องการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่ได้จากการจัดประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการชุมชนและประชาคมชุมชน ทั้งนี้ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับการจัดทำและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน การจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการจัดทำและประสานแผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ตามรูปแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และเสนอคณะกรรมการชุมชนพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒. คณะกรรมการชุมชนพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนชุมชนและเสนอประธานกรรมการชุมชน

๓. ประธานกรรมการชุมชนอนุมัติและประกาศใช้แผนชุมชนภายใน ๑๕ วันนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการชุมชนเสนอ และปิดประกาศโดยเปิดเผยให้ประชาชนทราบโดยทั่วกันไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๔. ให้ประธานกรรมการชุมชนแจ้งแผนชุมชนที่ประกาศใช้แล้วไปยังคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ประกาศคณะกรรมการชุมชน.....

เรื่อง ประกาศใช้แผนชุมชน พ.ศ.

ด้วยคณะกรรมการชุมชนในการประชุมร่วมกับประชาคมในชุมชน ครั้งที่ .. /.... เมื่อวันที่ ..
เดือน.. พ.ศ. ได้พิจารณาการจัดทำ/ทบทวนแผนชุมชน เสร็จเรียบร้อยแล้ว

อาศัยอำนาจตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท/..... ลงวันที่..... พ.ศ. ประธาน
กรรมการชุมชน จึงประกาศใช้แผนชุมชน พ.ศ. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชน ต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ .. เดือน .. พ.ศ.

ประธานคณะกรรมการชุมชน

